

Turó d'en Rumpons

Vilassar de Dalt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Turó d'en Rumpons
Alçada: 427

Coordenades:

Latitud: 41.53172
Longitud: 2.3413
UTM Est (X): 445050
UTM Nord (Y): 4597995

Classificació

Número de fitxa: 08214 - 2
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Ibèric Romà Medieval
Segle: VIaCVIII dC
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Observacions protecció: BCIL; Pla Especial Patrimoni Arquitectònic i Ambiental
Número inventari: Si (1273 CC.AA)
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat: Privada
Titular: 08213A002000260000JE
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dc., 14/01/2015 - 01:00

Descripció

Turó situat al costat del Dolmen de la Roca d'en Toni, a la vessant meridional del qual hi ha set tombes medievals. Ha estat objecte de diferents troballes tant dins del propi turó com en el seu voltant, ja que es tracta d'una zona arqueològicament molt rica. Aquestes troballes s'han efectuat des dels anys cinquanta per part, bàsicament, de Marià Ribas i el Grup d'Arqueologia del Museu de Vilassar de Dalt. La seva interpretació ha estat motiu de divergències històriques, ja que des del Museu de Vilassar de Dalt s'ha defensat sempre l'existència d'un petit assentament ibèric, mentre que les poques recerques metòdiques realitzades (1982) apunten a un establiment rural medieval.

Segons Ribas (1952): "Diverses parets d'un poblat que s'estén fins arran de la Roca d'En Toni. Prop d'aquest dolmen passa una muralla d'un metre de gruix, feta de grosses pedres, al costat de la qual hi ha sepultures fetes amb pedres planes distribuïdes en forma de caixa. Tres d'elles foren excavades, sense cap resultat, perquè havien estat violades". (Ribas, 1952: 48, apt. 81).

Segons Balil i Ripoll (1952: 181): "Una habitació i tres sepulcros de losas han sido excavados en los poblados layetanos del Turó de Rumpons i Turó d'En Xaus".

Segons Pau Ubach, al voltant del Turó de Rumpons s'ha de situar la possible muralla ibèrica d'1,3 m. d'alçada en la part més alta i d'un promig de 40 cm. Aquesta muralla es perdia a la vessant que mira al mar. Per les ceràmiques que el grup d'arqueologia del Museu de Vilassar de Dalt recollia afirmen que es tractaria d'un assentament ibèric i no medieval. També parlen d'una altra muralla a 100 metres en direcció nord, en el turó conegut com la Banussa. Aquí realitzaren unes cates amb el Dr. Serra Ràfols amb resultats escassos segons el propi Pau Ubach (1994: pàg. 129).

En l'excavació de 1982 s'obriren 6 cales a diferents punts del turó amb resultats generalment negatius. El sauló aflorava molt aviat. Només en el sector A, a l'oest de la cala del Sr. Ventura, es van obtenir resultats positius, degut a la major potència dels sediments. "Vàrem trobar restes de diferents períodes, barrejades i sense estratigrafia possible. El material es reduïa a fragments ceràmics a torn amb decoracions que apunten els segles XI-XII, si bé hi ha fragments molt trinxats de tègula, imbrex i dolia que poden ésser anteriors". Destaquen els materials següents: campaniana A (1 frag.), una moneda de Trajà, un disc ceràmic de teler i un gresol per treballar el vidre i escòries. "... Les restes arquitectòniques conservades semblen correspondre a un possible manso, instal·lat en un lloc òptim per la seva orientació". Dintre del recinte "hi havia una mena de banqueta i unes pedres caigudes, sota les quals hi havia fragments de vasos de ceràmica reduïda, alguns amb decoracions de línies ondulades paral·leles i incises, d'època medieval, que podrien datar-se del s. X-XI, fet que permet atribuir les estructures arquitectòniques a aquesta cronologia". Adossada a una de les parets de l'habitació es localitza una petita cista (80 cm de llargada, 35 cm d'amplada i 30 cm de fondària), sense cap contingut. Les tombes que es poden localitzar actualment són les que estan a pocs metres del dolmen, les 7 sepultures de lloses medievals. Actualment es desconeix de quines tres tombes esmentades per Ribas i per Balil i Ripoll es pot tractar. El mateix s'ha de dir de les romanes. Una de les possibilitats seria que les tombes esmentades per Balil i Ripoll estiguessin en el Turó d'En Xaus. Aleshores només serien dues.

Coll (Ubach:1994) apunta que les dimensions d'aquest jaciment indicarien la presència d'un nucli ibèric de caràcter dispers, semblant a d'altres que s'han constatat a la comarca. Segurament destinats a una explotació molt determinada com hagués pogut ser el cas del conreu de cereals o la cacera, donada la situació geogràfica.

Observacions:

L'Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya, uneix en una mateixa fitxa i polígon el jaciment anomenat Turó d'en Rumpons i el de les Tombes medievals, que en el Catàleg municipal i en el Pal Especial del patrimoni arquitectònic i ambiental de Vilassar de Dalt figuren separats.

Història

Les notícies més antigues ens les proporciona Marià Ribas (1952): "Diverses parets d'un poblat que s'estén fins arran de la Roca d'En Toni. Prop d'aquest dolmen passa una muralla d'un metre de gruix, feta de grosses pedres, al costat de la qual hi ha sepultures fetes amb pedres planes distribuïdes en forma de caixa. Tres d'elles foren excavades, sense cap resultat, perquè havien estat violades". (Ribas, 1952: 48, apt. 81). Segons Balil i Ripoll (1952: 181), s'havien trobat "una habitació i tres sepulcros de losas han sido excavados en los poblados layetanos del Turó de Rumpons i Turó d'En Xaus".

Als anys 50 a 70 també hi actuaren el Grup d'Arqueologia del Museu de Vilassar de Dalt, encapçalats per en Jaume Ventura. Ja més tard, una excavació d'urgència fou efectuada en el "poblat ibèric", entre el sis de març i el set d'abril de 1982, dirigida per Araceli Martin i Colliga, arrel de la sol·licitud d'una llicència d'obres per construir-hi hivernacles.

Bibliografia

- AA.VV (2006). El fons arqueològic del Museu Arxiu de Vilassar de Dalt. Textos de l'exposició. Museu Arxiu de Vilassar de Dalt.
- AJUNTAMENT DE VILASSAR (1999). Pla Especial del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental de Vilassar de Dalt.
- BALIL, A. i RIPOLL, E. (1952). Actividad Arqueológica en Cataluña durante los años 1950 i 1951, dins A.E.A, núm. XXV. Madrid.
- GENERALITAT DE CATALUNYA (1983). Inventari del patrimoni arqueològic del Maresme. Vilassar de Dalt. Departament de Cultura de la Generalitat. Barcelona.
- MALUQUER DE MOTES, J. (1982). Catàleg provisional dels poblats ibèrics del Principat de Catalunya. Barcelona.
- MALUQUER DE MOTES, J. et alii (1986). Arquitectura i urbanisme ibèrics a Catalunya. Barcelona, pàg. 79.
- MARTIN, Araceli (no consta). Excavacions en el Turó de Rumpons (Vilassar de Dalt, El Maresme). Informe preliminar. Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya. Inèdit.
- MONTLLÓ, Jordi i BOSCH, Laura (2008) Inventari del patrimoni arqueològic del Parc de la serralada litoral, Fitxa núm. 021.
- RIBAS, M. (1952) El poblament d'Ilduro. Institut d'Estudis Catalans. Barcelona, pp. 48 i 97.
- SANMARTÍ, Joan (1986). La Laietània ibèrica. Estudi d'Arqueologia i Història. Tesi doctoral. Universitat de Barcelona.
- UBACH, Pau (1994): Memòries etno-arqueològiques. Vilassar de Dalt, 1934-1993. 6.000 anys d'història en el Maresme. L'Aixernador. 1994. Argentona.
- UBACH, Pau (2015): Estudi del megalític i capelles de l'entorn. En record de Fortuny, baró d'Esponellà. Vilassar, abril 2015

